

Filmjeink Biarritzban

Groó Diána A virágünnep vége és Sopsits Árpád Forgás című munkája kapott meghívást a január 23-án kezdődő, 20. biarritzzi filmfesztivál rövid-filmversenyére. Bereczki Csaba Életke éneke címmel készített népzenei sorozatának egyik epizódja a Zene és előadás válogatásában versenyez az Arany FIPA díjért. Információs programon vetítik Kóthy Judit és Topits Judit alkotását, a Forró ősz a hidegháborúban – Magyarország 1956-ban című dokumentumfilmét. (M. G.)

Diákcsinájtszó találkozója

Idén is megrendezi hagyományos fesztiválját az Országos Diákcsinájtszó Egyesület. A találkozóra 14–20 év közötti középiskolások csoportjainak jelentkezését várják. A két részből álló regionális válogatáson, majd az országos döntő művészeti és nem művészeti iskolák tanuló egyaránt szerepelhetnek. A jelentkezési határidő: 2007. január 19. (M. Gy.)

Tradíció adóév február 17-ig

Három képzőművész kiállítását nyitja meg ma este hatkor Baán Tibor költő az INDA Galériában (Budapest VI., Király u. 34., II/4.). Czene Márta, Kondor Attila és Surman Viktor Tradíció adóév címmű tárlatát február 17-ig tekinthetik meg az érdeklődők. (S. Zs.)

Pontosítás

A január elsején elhunyt Mihályfy Sándor rendező pályáját méltató írásunkba sajnálatos hiba csúszott. A rendező nem 1921., hanem 1937. január 21-én született. A hozzátartozóktól, pályatársaktól, tiszteletköltől elnézést kérünk. (MN)

Nyertek, de csalódtak

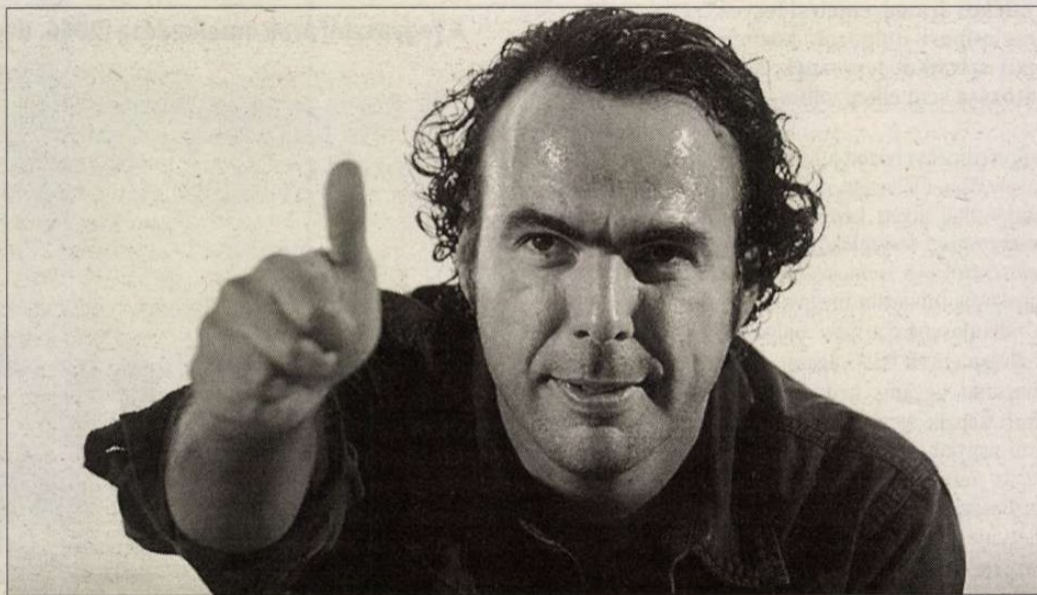
Inárritu Bábelét hét Arany Glóbuszra jelölték, végül „csak” a fődíjat vihette el

Magyar idő szerint tegnap hajnalban tartották a Golden Globe-gálát. Az Amerikában élő külföldi filmkritikusok idén hatvannegyedik alkalommal jutalmazták a legjobb filmes és televíziós munkákat.

MURAY

A Beverly Hillsben tartott 64. Golden Globe-gála főhőse viszont valóban a Korcs szerelmek és a 21 gramot is jegyző Alejandro Gonzalez Inárritu lett: elnyerte a legjobb filmnek járó Arany Glóbuszt. „A mozi hatalmas egyetem” – mondta Inárritu, aki a fődíj ellenére némileg csalódotan mehetett haza: a három kontinensen, öt nyelven forgatott Babel című drámát eredetileg ugyanis hét Arany Glóbuszra jelölték. A kontinenseken átívelő, megrázó drámában több család sorsa találkozik össze egy sivatagi balasznak köszönhetően, a *Cate Blanchett*, *Gael García Bernal*, *Brad Pitt* főszereplésével forgatott filmet februártól vetítik nálunk. Mexikói kollégájához hasonló keserűséggel vette át *Martin Scorsese* a téglák című alkotásáért járó rendezői díjat: a Szigorúan piszkos ügyek című hongkongi krimi amerikai átírata a hat jelölésből szintén csak ezt az egyet érdemelte ki.

A héten mutatják be a magyar mozik azt a filmet, amelynek főszerepéért a legjobb drámai színész díját *Helen Mirren* kapta. A királynő című műben *Mirren II. Erzsébet* alakítja; a dráma az angol királyi ház életét mutatja be, és többek között *Diana* hercegnő halálára is kitér. Mellesleg a színész *Játssza I. Erzsébet* királynőt is a legjobb tévés minisorozat díját elnyerő *Elizabeth* című alkotásban. A legjobb színész díját a drámai kategó-

Az est főhőse, Alejandro Gonzalez Inárritu. Babel című filmjét tartották idén a legjobbnak

FOTÓ: AFP/FILES/RAFA RIVAS

riában *Forest Whitaker* nyerte el a Skócia utolsó királya című filmben nyújtott alakításáért. A műben, amely a szándékosan félreérthető címe ellenére Ugandában játszódik, Whitaker a hetvenes években uralomra törő *Idi Amint* játssza. Mindketten, az angol királynő *Mirren* és a skót király *Whitaker* is esélyes az Oscarra is.

Eddie Murphy végre örülhetett: a vígjáték kategóriában taroló *Dreamgirls* mellékszerepéért járó Arany Glóbusz a filmes pályáján először kapott hollywoodi elismerést. A hatvanas években a slágerlisták élén tündöklő együttesről szóló musical nemcsak a legjobb vígjátéknak és musicalnek járó díjat nyerte el: *Murphy* mellett a másik mellékszereplő, *Jennifer Hudson* is mellékszereplői díjjal jutalmazták. A kategória legjobb színésze *Sacha Baron Cohen* lett *Borat*, a botrányos és bárdolatlan kazah riporter megformálásáért. A díj jel-

zésértéke: a kritika egyértelműen elismerte vele a burleszkűsökhöz képest élő komikust, aki a tőle szokott cinizmussal leplezi le a jóléti társadalom sznobizmusát, és a politikai korrektség jelszavai mögé rejtett valóságot. *Cohen* üzent is: „köszönettel tartozom minden amerikai számára, aki nem perelt be” – mondta a díj átvevő. A vígjáték kategória legjobb színésznőnek járó díjat *Meryl Streep* kapta *Az örök Pradát* visel idegbeteg divat-lapszerkesztőjének szerepéért.

Clint Eastwood a *Levelek Iwo Jimából* című második világháborús drámájáért a kritikusok a legjobb idegen nyelvű film díjával jutalmazták, a legjobb animációs film a külföldi kritikusok szerint a beszedő versenyautó *Verdák* volt 2006-ban, a legjobb dal díját *Prince* kapta a szintén animációs *Táncoló talpakban* felhangzó *The Song of The Heart*-ért. A 70 éves színész-rendező-producer *Warren Beatty*

munkáját életműdíjjal ismerték el. Az Oscar-díj előszobájáért emlegetett elismerést, a Golden Globe-ot a Hollywood Foreign Press Association nyolcvan tagja ítéli oda, ami meglehetősen kevés az Oscarhoz képest, amely az Amerikai Filmakadémia több mint haterze tagja szavazhat. Az Arany Glóbuszok birtokosai mindenestre nagy reményeket fűzhetnek a filmpar legszillogóbb galájához, hiszen régóta közismert, hogy az arany színű földgömb mellett az a februárban kiosztott Oscar-szobrocska nagyon jól mutat.

■ **ART MOZISOK DÍJA.** Elsőként osztják ki ma a magyarországi Art-mozi Egyesület díját az év legjobb magyar és külföldi filmjének. A művészmozisok döntése alapján 2006 legjobb magyar alkotása *Hajdu Szabolcs* Fehér tenyér, legjobb külföldi filmje *Pedro Almodóvar* *Volver* című filmje lett.

Kortárs művészet a metróban

MUNKATÁRSUNKTÓL

Rendhagyó köztéri kortárs képzőművészeti kiállítást rendeznek közösen a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány (MAK) és a Béres Alapítvány az Arany János utcai metrómegállóban. A magyar kultúráért című tárlat megnyitója a magyar kultúra napján, január 21-én, vasárnap 22 órakor lesz. A megnyitónépszerűen, amelynek a Podmaniczky téren felállított fűtött sátor ad helyszínt, beszédet mond *dr. Ferenczy-Nagy István*, a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány kuratóriumának elnöke és *Béres Klára*, a Béres Alapítvány elnöke. A fővédnök és a díszvendég *Sólyom Erzsébet* lesz.

A megnyitón fellép a *Lajta Quartet*, *Pozsgai Zoltán* színművész, a *Dream Team* Színház társulata, *Zalán Barbara* előadóművész, néptáncprodukcióval *Lindenböl Maximilián* és *Társai*, valamint a *Dresch Quartet*.

Az egy hónapig tartó kiállítás az Arany János utcai metróaluljáróban, a mozgólépcsők melletti hirdető felületeken jelennek meg a kortárs képző- és iparművészeti alkotások reprodukció formájában. Némelyik mű mellé egy-egy irodalmi alkotás is társul majd.

A rendezők e rendhagyó tárlattal az utca emberét kívánják megszólítani, azokat is, akik nem, vagy csak ritkán jutnak el múzeumokba és más kiállítótermekbe. A kiállító művészek között szerepel egyebek mellett *Fóth Ernő*, *Stefanovits Péter*, *Molnár Gyula*, *Kokas Ignác*, *Orosz István*, *Makovecz Anna*, *Szervátiusz Tibor*, *Kő Pál*, *Czimbal Gyula* és *Zsankó László*.

A távozás idilli tragikumuma

Több százan vettek végső búcsút Nagy Gáspártól

Barátok, pályatársak emlékeznek Nagy Gáspárra a költő ravatalánál

FOTÓ: NAGY BÉLA

PÓSA ZOLTÁN

Budapestben búcsúztatták, és a szülőfalujára, Béraltavár melléti Nagytilajra helyezték végső nyugalomra Nagy Gáspár Kosuth-díjas költőt.

Nagy Gáspár a nemzetben látó költők sorából is kiemelkedik az azal, hogy a nép sorsát létfilozófiai horizonton látja és látatja. Kötetei immár emblematisok, örök értékűek, finomult, egyetemesen fémjelnek egy költői magartatást, amelynek versbeli megtestesülései üzenetek a nehéz sorsra kárhözhozott nemzetnek, a XXI. század eleji embernek arról, hogy

csak azért is érdemes. Érdemes élni, szenvedni, hiszen eljön az idő, amikor „vége a loholásnak / vége a szökéseknek is / már előre megköszönjük / a biztos landolást, Megígert birtokunkra a jó visszatérést / amen”. Nagy Gáspár nemcsak az értelmes életre, hanem az értelmes halálra is gondolt. Egyik kötetének címe *Tudom, nagy nyári délután lesz*. A költő átélte saját elmúlásának majdani pillanatát és szomorú és felemelő versben. Akkor, 2000-ben, a kötet megjelenésekor senki sem hitte volna, hogy a tragikus pillanat ilyen hamar bekövetkezik. Mégis, az új évben, január 3-i

halálának napján is az vigasztalt bennünket, hogy bár korán ment el, megadatott neki az emelt fővel távozó méltósága, hiszen gazdag életet és teljes életművet hagyott maga után. Nagy Gáspár lírája és prózája a legtisztább magyar nyelvű dús televényéből fakad. Biztatást és reményt ajándékoz olvasóinak, hogy az ember számára megadatik életének csúcspillanataiban Isten látásának birtoklása. A költő szavait idézve: „egyszer mindent az Ő szemével látunk, jót, s rosszat, a tékozoltat és a tékozolhatatlant. S megérthetjük és átérezzük a majdani távozás tragikumának idilli pillanatait”.

Demszky az A38-as koncerthajón

URBÁN PÉTER

Idén Amsterdam és Moszkva mutatkozik be Budapest az A38-as koncerthajón. Az év városom című rendezvénysorozat keretében „cserébe” pedig a magyar fővárost is bemutatják külföldön.

Az erről tartott tegnapi tájékoztatón Demszky Gábor, Budapest főpolgármestere arról beszélt, hogy az underground művészetnek is otthon adó hajó már bizonyított, ezért idén is a tavalyival megegyező összegű támogatást kap a fővárostól. *Feldmájer Sándor*, a Szerencsés-játék Zrt. szponzorációs igazgatója elmondta, a jövőben is szponzorálni fogják a szórakozóhelyet. *Bognár Attila*, az A38 Kulturális Kht. vezetője megköszönte a támogatást, majd elmondta, hogy 2000-ben, Párizsban találta ki a Dunán ringó klub ötletét, és Demszky Gábor hallhatott elsőként a tervről.

Miközben az állam és a főváros is szponzorálja a hajót, addig a budapesti színházakat támogatásuk 60 százalékos elvonásával riogatják. Arról kérdeztük Demszky Gábor főpolgármestert, miért kívánják több mint egymilliárd forintot elvonni a teátrumoktól. – Nincsen ilyen szám – felelte Demszky. – A fővárosnak kilencmilliárd forintot kell megspórolnia a működésén, így folyamatosan egyeztetünk a kulturális terület képviselőivel, és még pontosítunk az összegben. Rendkívül nehéz lesz, ha ezt szeretné tudni – tette hozzá.

Elfogadhatatlan színházi megszorítás

Tegnap délelőtt a szakma és a fővárosi önkormányzat kulturális ügyosztályának képviselői egyeztettek a budapesti színházakat érintő megszorításokról. A megbeszélés döntés nélkül zárult.

MOLNÁR GYÖRGY

Mint ismeretes, január 11-én vetődött fel a költségcsökkentés lehetősége, amely a budapesti színházigazgatókat meglepésként érte. Véleményük szerint az elvonás az intézmények teljes átalakulását, rosszabb esetben bezárását eredményezné.

A főváros 2007. évi költségvetési koncepciója a kulturális ágazatból 1,8 milliárd forintot von ki, ami az intézmények szempontjából 1,2-1,3 milliárd forintnyi veszteséget jelent. Ha ezt a koncepciót elfogadná a közgyűlés, az tizenhárom színházat érintene: a Katona József Színházat, a Vígyszínházat, a Budapesti Operettszínházat, a Radnóti Miklós Színházat, a Budapest Báb-színházat, a Kolibri Színházat, a Vidám Színpadot, az Új Színházat, a Trafó Kortárs Művészetek Háza, a Thália Színházat, a Mikroszkóp Színpadot, a József Attila Színházat, a Madách Színházat s a hozzá tartozó Örkény István Színházat.

Márta István, az Új Színház igazgatója lapunknak elmondta, ha megszavazzák a tervet, az intézmények kilátástalan helyzetbe kerülnek, ugyanis a megszorítás következtében a teljes bevétel 33 százalékát esnének el. Ez szerinte azonnali bezáráshoz vezetne. A javasolt

takarékosság – a színészek elbocsátása, a jegyárak növelése – nem jelentené kiutat a katasztrófából. Az Új Színház szakemberei a GKI által benyújtott gazdasági számításokkal szemben kidolgoztak egy kimutatást, amellyel be szeretnék bizonyítani, hogy a határozat megbenntaná a színházak működését – tette hozzá az igazgató.

A megszorítási javaslat kapcsán szervezett tegnapi találkozón az ügyosztály titkársága szerint semmilyen érdemi határozat nem született, és a továbbiakban minden fővárosi színház igazgatójával egyesével tárgyalnak. A Magyar Színházi Társaság *Wettstein Tibort*, a Madách Színház gazdasági igazgatóját delegálta az egyeztetésre, aki lapunknak elmondta, hogy „tárgyalás helyett inkább megbeszélés zajlott, mivel a tárgyaláshoz alap kell, ami ebben az esetben nincs”. Véleménye szerint aki ezt az 1,2-1,3 milliárdos csökkentést megvalósíthatónak tartja, az nem látja át az intézmények gazdasági működését és az elvonás következményét. Hozzátette: „Ha a javaslat megvalósul, akkor augusztustól csupán egy-két színház marad a fővárosban.” Mivel a direktorok elfogadhatatlannak tartják a megszorítást, kezdeményezik, hogy a kérdést a továbbiakban a kulturális bizottság tárgyalja.